

EDUCACIÓ EN DRETS D'INFÀNCIA D'UNICEF

Reconeixement de centres referents en educació en drets d'infància i ciutadania global edició 2021-2022

Programa promogut per UNICEF Catalunya.

El programa proposa el coneixement dels drets dels infants recollits la Convenció sobre els Drets de l'Infant per apreciar-ne el valor que tenen com a element vehicular per desenvolupar-los en els components organitzatius dels centres i ampliar-los al conjunt de la comunitat educativa. Disposa d'eines específiques per dur-lo a terme com formació específica per a professorat oficialment reconeguda, guies de recursos i activitats i una eina d'autoavaluació i diagnosi inicial que permet evolucionar. Cada dos anys, UNICEF atorga un reconeixement com a Centres Referents en Educació en Drets d'Infància i Ciutadania Global a aquells que presenten la seva candidatura.

A QUI VA ADREÇAT

Centres públics i concertats

ETAPA

Primària, secundària i post-obligatòria

DURADA

Dos anys, ampliables

CONTEXT

Fruit d'una investigació i posterior reflexió amb els membres de la comunitat educativa sobre el coneixement dels drets de la infància, UNICEF va decidir iniciar un programa que abastés no només el coneixement sinó també la integració dels drets dels infants en el dia a dia de la vida del centre educatiu. Per això, el programa d'Educació en drets d'infància s'ha convertit en el principal instrument que UNICEF posa a disposició de les escoles i que conté tots els elements per conèixer i viure els drets dels infants.

Tot i que la legislació educativa catalana (Llei 12/2009, en el seu article 30) esmenta que “els centres han de vetllar perquè els membres de la comunitat escolar coneguin la Convenció sobre els Drets de l’Infant”, la realitat és que la presència dels drets en el dia a dia de les escoles continua sent molt feble. I per aquest motiu, UNICEF es va posar a treballar en una estratègia que permetés als centres educatius incorporar de manera efectiva els drets dels infants en el dia a dia a les escoles.

També tenim present la necessitat que té el centre educatiu de disposar d’un pla de convivència. En aquest sentit, la idoneïtat del programa d’educació en drets és clara i pot ajudar a desenvolupar el pla de convivència al centre. Per una banda, perquè també demana una autoavaluació per conèixer el punt de partida i, alhora, proposa l’elaboració d’un pla d’acció que necessàriament ha de contemplar activitats previstes en la PGA. Per una altra, els àmbits que desenvolupa (la integració curricular, la protecció de la infància i el clima escolar del centre així com els mecanismes directes de participació infantil amb el què es compta) formen part d’aquest pla de convivència. El que és fonamental és entendre que un enfocament en drets d’infància ha d’estar recollit en el Projecte Educatiu de Centre i que aquest serà el moll de l’os de tota la programació del centre. Paral·lelament, aquesta perspectiva en drets d’infància no s’ha de limitar únicament a l’aula sinó que ha d’anar ampliant-se fins arribar a tots els membres de la comunitat educativa, en el grau de participació que es decideixi.

En el cas d’UNICEF Catalunya, el programa s’emmarca dins el conveni de col·laboració que es disposa amb el Departament d’Educació pel qual es reconeix tant la formació al professorat com l’impuls a l’aplicació de la Convenció sobre els Drets de l’Infant en l’àmbit educatiu.

OBJECTIUS

1. Situar la infància i els seus drets en un lloc destacat de la vida escolar que s’ha de guiar pels principis d’inclusió, equitat, solidaritat i qualitat. De la mateixa forma cal que contribueixi a dotar l’ensenyament de les dimensions de globalitat i interdependència, característiques del món actual i imprescindibles en la formació dels nens, nenes i adolescents com a ciutadans globals.
2. Disposar d’un model de gestió d’escola coherent amb els principis dels drets de la infància amb una metodologia d’ensenyament aprenentatge centrada en l’infant que desenvolupi activitats d’aprenentatge que incloguin la perspectiva dels drets de la infància per a tota la comunitat educativa.
3. Desenvolupar un model de relació i convivència que ofereixi un marc segur i saludable per a tots els nens i nenes.

A QUI VA ADREÇAT

Centres educatius de primària, secundària i post-obligatòria. Pública i concertada.

DURADA

El programa d’educació en drets d’infància es du a terme d’acord al calendari del curs escolar i pot ser de durada indefinida, ja que el que es pretén és que estigui integrat en el PEC del centre i que l’integrin les pròpies activitats de la PGA.

El reconeixement es convoca bianualment al mes de juny i té una durada de dos anys ampliables d’acord al nivell de concessió i modalitat.

<https://www.unicef.es/cat/educa/centres-referents>

Centres referents:

<https://www.unicef.es/cat/node/9604/edit>

DESCRIPCIÓ

- Creació d'un equip motor dins el centre. L'equip directiu té el lideratge. Poden formar-se diferents comissions de desenvolupament i suport al programa (comissió de convivència, dels drets de l'infant...). A mesura que es van incorporant altres membres de la comunitat educativa, es pot anar ampliant la corresponent comissió.
- El programa integrat dins el PEC i la PGA
- Formació del professorat: curs on line de 40 hores reconegut pel Departament d'Educació.

<http://ateneu.xtec.cat/wikiform/wikiexport/cmd/eif/aedi/index>

També hi ha una adaptació d'aquesta formació per a PAS, reconeguda pel propi Departament.

- Autoavaluació inicial del centre
<https://www.unicef.es/educa/educacion-derechos/autoevaluacion>
<https://www.unicef.es/cat/node/6010/edit>

No cal fer la formació abans de l'autoavaluació del centre, pot ser simultània o posterior i dona temps per presentar-se a la convocatòria del reconeixement el mes de juny. Es pot aprofitar la informació recollida per elaborar el pla de convivència del centre. Es recomana fer anualment avaluacions d'impacte de les activitats dutes a terme. És molt senzill fer el seguiment perquè es pot seguir l'esquema de la PGA.

- El programa és sostenible ja que no requereix recursos addicionals per ser desenvolupat. El que es proposa és la incorporació d'una mirada en clau de drets d'infància en la programació prevista pel centre educatiu.
  - Presentació candidatura al reconeixement juny 2022 que revisa quatre àmbits: coneixement i formació en drets d'infància, participació infantil i juvenil, protecció i clima escolar. Té una estreta relació amb el pla de convivència del centre.
  - Materials de suport (disponibles en català) en format PDF i paper:
    - * Guia anual d'activitats i recursos; guia d'integració curricular; guia de participació infantil; guia de protecció i guia de clima escolar (disponible en català). Es proposen activitats per ajudar a dotar de l'enfocament en drets d'infància a les que es desenvolupen des de la mateixa PGA.
    - * Joc del Memory dels drets de l'infant, en català, espanyol i anglès, versió en PDF, APP <https://play.google.com/store/apps/details?id=com.unicef.memory.game&hl=es> i en cartes físiques mida 20x 20 cms i mida 5,5 x 5,5, cms. en català disponibles per als centres participants.
- Convenció sobre els drets de l'infant, adaptada per a infants i joves.
- El programa es du a terme durant l'horari lectiu.

- El centre ha de manifestar expressament el seu compromís a participar en el programa mitjançant la inscripció a <https://www.unicef.es/educa/educacion-derechos> o via mail a mmur@unicef.es

FORMACIÓ ASSOCIADA

Curs on line de 40 hores de formació al professorat recollit en el catàleg del Departament. Es fan dues edicions l'any (octubre-gener i febrer-maig). S'assegura plaça al professorat dels centres que participen en el programa, ja que la formació és requisit imprescindible.

<http://ateneu.xtec.cat/wiki/form/wikiexport/cmd/eif/aedi/index>

QUÈ S'ESPERA

Per als infants i adolescents:

- Desenvolupar competències rellevants cognitives (pensament crític, raonament moral, creativitat), interpersonals (comunicació, cooperació, resolució de conflictes) i intrapersonals (motivació interna, empatia).
- Millorar els resultats acadèmics gràcies a la utilització de pedagogies actives i centrades en l'aprenent i de l'adaptació dels diferents estils d'aprenentatge.
- Millorar el clima relacional entre l'alumnat i també en la seva relació amb el professorat.
- Millorar l'autoestima i l'autoconcepte com aprenents.
- Comprendre els fenòmens socials i del rol de la ciutadania global en els processos de transformació social.

Per als professionals (docents i PAS):

- Millorar la satisfacció envers l'activitat professional i el clima laboral.
- Redefinir el rol professional del docent, més motivador i gratificant (de transmissor a mentor)
- Generar vincles positius amb l'alumnat.
- Construir una visió compartida de la missió de l'escola que connecta amb aspectes vocacionals de la tasca docent.
- Flexibilitzar estratègies pedagògiques i desenvolupar la creativitat.
- Fomentar aliances de treball amb altres docents i agents de la comunitat educativa i social.
- Millorar l'èxit educatiu.

Per a les famílies:

- Articular espais de vinculació activa entre la família i l'escola perquè les famílies poden contribuir i reforçar la tasca educativa de l'escola.
- Coneixement mutu que reforça l'itinerari educatiu dels infants a l'escola i en millora l'evolució.

CONTACTE

Maria Mur i Duat, responsable d'educació UNICEF Catalunya
mmur@unicef.es

Martí Boneta i Carrera
CRP Les Corts- Valors i ciutadania
934 094 372
a8901109@xtec.cat

UNICEF
Comitè Catalunya

